

YOUTH IN WAR

WORK TIMES

Цей буклет надає молодіжним працівникам та освітянам структуровану інформацію, ідеї та методи щодо того, як можна продовжувати роботу з молоддю під час війни.

Цей буклет був створений проєктом [LIKHTAR](#) в освітньому центрі [Bredbeck Bildungsstätte](#) як частина ініціативи Німецько-Польської молодіжної роботи ([DPJW](#)) і ґрунтується на нашій роботі з педагогами, зовнішніх джерел та власному досвіді під час наших проєктів.

Використання матеріалу безкоштовне, але слід надати відповідне згадування про авторів. Ви не можете використовувати цей матеріал в комерційних цілях.

Deutsch-Polnisches Jugendwerk
Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Federal Foreign Office

“Давайте знайомитись: проект LIKHTAR ініційований та фінансується Німецько-Польською молодіжним офісом (DPJW) та Німецьким міністерством закордонних справ. LIKHTAR розташований та організований освітнім центром Бредбек.”

Alex Slyusarenko
координатор проєкту

ЗМІСТ:

1. ОСНОВНІ ПИТАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У МОЛОДІЖНІЙ РОБОТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ, ТА ЯК ЛІХТАР ШУКАЄ НА НИХ ВІДПОВІДІ.
2. КРАЩІ ПРАКТИКИ: ПРОЄКТИ ЛІХТАР В БРЕДБЕКУ.
3. КОЛЕКЦІЯ МЕТОДІВ: ЯК ГОВОРИТИ ПРО ВІЙНУ В МІЖНАРОДНИХ ПРОЕКТАХ.
4. КОРИСНІ ЗОВНІШНІ РЕСУРСИ.

1. ПРО ЛІКНТАР

З 2014 року Бредбек (www.bredbeck.de) активно співпрацює з навчальними закладами, освітніми центрами та громадськими організаціями в Україні. Завдяки підтримці Німецько-Польського молодіжного офісу (DPJW), співпраця між експертами з Польщі, Німеччини та України не лише вистояла під час першого року воєнних реалій, а й зросла. У 2023 році ЛІКНТАР продовжує діяти як центр координації для німецько-польсько-української молодіжної роботи, вирішуючи поточні завдання і надаючи підтримку педагогам.

ЛІКНТАР організовує обміни та зустрічі для фахівців, будуючи спільноту педагогів та працівників молоді через онлайн і офлайн події. Особлива увага приділяється вирішенню викликів, що виникають у міжнародній молодіжній роботі через воєнні події в Україні. Ми постійно шукаємо відповіді на наступні питання:

1. Як змінюється роль молодіжної роботи у часи війни?
2. З якими викликами стикаються педагоги при організації молодіжної роботи під час війни?
3. Які поточні потреби молодіжних працівників в Україні під час війни?
4. Які поточні потреби української молоді під час війни?
5. Як ми можемо обговорювати війну під час тристоронніх зустрічей?

Щоб знайти відповіді на ці п'ять питань, ми постійно обговорюємо їх із нашими колегами з України, Польщі та Німеччини через тристоронні події та онлайн-зустрічі. Досвід наших колег цінний, і ми готові поділитися ним з вами. Крім того, ми надаємо корисні кейси, практики та методи, які ми використовуємо, таким чином ділимося і власним досвідом. Крім того, ми склали список зовнішніх посилань на ресурси та публікації, які можуть бути корисні при роботі зі цими питаннями.

1.1 ЯК ЗМІНЮ- ЄТЬСЯ РОЛЬ МОЛО- ДІЖНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ?

(Досвід українських колег)

- Молодіжна робота адаптується до воєнних реалій. Наразі молодіжна робота фокусується на підтримці громад через волонтерство та збір коштів на потреби населення та армії. Проте це вимагає більше часу та зусиль, і наразі спостерігається тенденція до зменшення інтересу молоді, оскільки це може впливати на їхню освіту та роботу.
 - Зростають зв'язки між молоддю та педагогами як частина загальної тенденції єднання українського суспільства.
 - Молодь виявляє інтерес до розвитку нових навичок, таких як лідерство та управління проектами, виділяючи час для особистого розвитку.
 - Високі рівні патріотизму та єдності в суспільстві.
 - Багато випадків, коли молодь виконує соціальні функції, що раніше виконувалися урядовими структурами.
 - Багато можливостей для молоді в громадському секторі та активізмі.
- Збереження зв'язків між тими, хто залишив країну, та тими, хто залишився вдома.
 - Наголос на цінностях, рефлексії та роздумах про майбутнє серед молоді.
 - Молодь залишає країну, особливо до досягнення 18 років. Багато сімей намагаються відправити своїх дітей за кордон для отримання освіти.

1.2

ЯКІ ВИКЛИКИ ПОСТАЮТЬ ПЕРЕД ОСВІТЯНАМИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ?

(Досвід українських колег)

Розв'язання нових технологічних викликів, таких як робота з генераторами та забезпечення доступу до Інтернету, відсутність електроенергії.

Повернення молоді із-за кордону може бути викликом.

Всі теми та методи, що не пов'язані безпосередньо з війною та опором, автоматично менш цікаві для молоді та освітян.

Складно інтегрувати молодь з окупованих територій.

Складно зберігати команду та підтримувати мотивацію через активний відтік молоді за кордон та постійний приплив внутрішньо переміщених людей.

Патріотичне виховання молоді не завжди зрозуміле західним партнерам.

Гуманітарна діяльність забирає багато часу та може вести до вигорання та проблем із психічним здоров'ям.

Фінансові труднощі через зменшення обсягів збирання коштів та проблеми з пошуком фінансування.

Відсутність розуміння реалій війни європейськими колегами, що іноді може викликати труднощі у взаємодії.

2

1

9

1

7

4

5

1

3

1.3 ЯКІ ПОТОЧНІ ПРО- БЛЕМИ МОЛО- ДІЖНИХ ПРА- ЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙ- НИ?

(Досвід українських колег)

Відчуття підтримки
та співпраці.

Збереження психічного здоров'я
та запобігання вигоранню.

Фінансова підтримка.

Розвиток ключових навичок, таких як командна
робота, управління проектами, збір коштів, співпра-
ця з донорами та партнерами, лідерство, комунікація із
суспільством, та інше.

Відсутність просторів чи офісів для молодіжних ор-
ганізацій через знищення, спричинене війною.

1.4. ЯКІ ПОТОЧ- НІ ПОТРЕ- БИ УКРА- ЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІД ЧАС ВІЙНИ?

- Психологічна підтримка.

- Відчуття безпеки на різних рівнях.

- Відчуття справедливості у житті.

- Визнання громадянського опору та активізму.

- Прийняття патріотичної позиції молоддю з інших країн.

- Впевненість у майбутньому та його розуміння.

- Доступ до освіти, як формальної, так і неформальної.

- Розвиток володіння англійською мовою.

- Базова фінансова та правова грамотність.

- Базові потреби, такі як одяг та їжа.

- Підтримка зв'язків з друзями та родичами за кордоном.

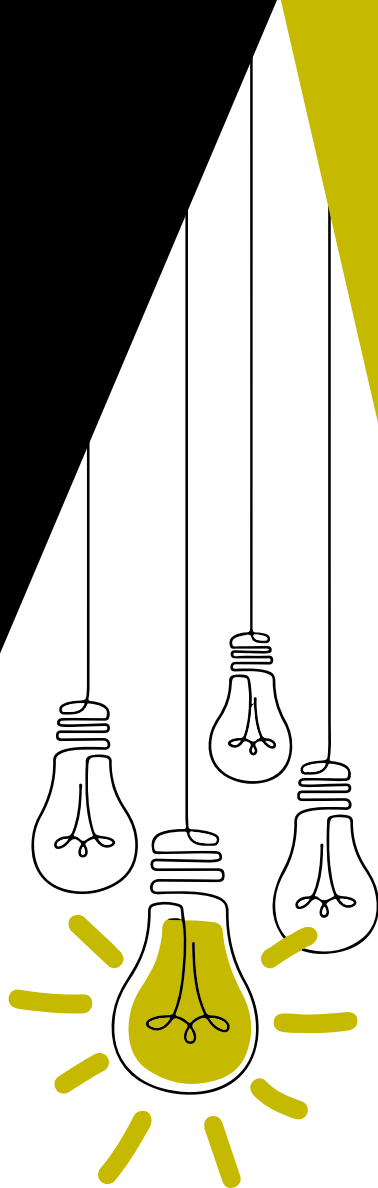
- Адаптація до нових міст/країн для тих, хто виїхав.

- Інтеграція в нові школи/університети та знаходження там друзів.

- Безпека в нових містах/країнах, з урахуванням випадків булінгу української молоді в країнах ЄС.

2. КРАЩІ ПРАКТИКИ: ПРОЄКТИ ЛІХТАР В БРЕДБЕ- КУ

Цей розділ спрямований на висвітлення деяких проєктів та підходів, впроваджених LIKHTAR у співпраці з Бредбек. Вони можуть бути корисними та, сподіваємося, надихнути вас на продовження міжнародної молодіжної роботи в часи війни.

1. „Борщ“

Цей захід поєднує майстер-клас із написанням текстів з дослідницьким проєктом, а результатом проєкту стала публікація книги з рецептами борщу.

2. „2084“

Цей міжнародний театральний проєкт для молоді з Польщі, Німеччини та України існує вже понад 12 років.

3. „Bredbeck Lito“

Ми вважаємо важливим співпрацювати з українськими організаціями та створювати безпечні простори для молоді з України, ...

4. Зустрічі LIKHTAR

Побудова відносин та надання професійної підтримки колегам має важливе значення для проєкту LIKHTAR.

5. Stammtisch

Щорічна зустріч освітян та партнерів у Бредбеку — це одноденна подія влітку, яка об'єднує колег з північної Нижньої Саксонії та Бремена.

2.1 ПРОЕКТ „БОРЩ“

Цей захід поєднує майстер-клас із написанням текстів з дослідницьким проєктом, а результатом проєкту стала публікація книги з рецептами борщу. Наша подорож у світ ідентичності розпочалася з вивчення борщу, популярної страви на сході, яка залишається відносно невідомою на Заході. Це послужило вихідною точкою для обговорення сприйняття Сходу на Заході та його трансформації після агресії Росії проти України. Ми використовували документальний підхід, проводячи 10 інтерв'ю з особами, які втекли з України через війну, та представниками української діаспори в північній Німеччині. Результати цих інтерв'ю, разом із нашими власними текстами, ілюстраціями, відео та зображеннями, стали основою для мультимедійного читання та видання книги, яку ми представили по завершенню проєкту. Методи, використані в проєкті, включали майстер-класи з творчого письма, техніки інтерв'ю, біографічне навчання, драматизацію, театралізацію текстів, створення ілюстрацій, музичні та вокальні майстер-класи, редакційну роботу та дизайн.

2.2 ПРОЕКТ „2084“

Цей міжнародний театральний проект для молоді з Польщі, Німеччини та України існує вже понад 12 років. Влітку 2022 року ми запросили 30 молодих учасників з цих країн створити театральний виступ по мотивах роману Джорджа Оруелла „1984“, що відображає сучасну реальність та небезпеку пропаганди та принципів авторитарної держави, що були серед причин початку кривавої агресії Росії проти України. Учасники працювали над акторськими навичками, творчим письмом, музикою та танцями, створюючи сценічну версію, яка стосується соціальних питань з роману. Вистава була представлена громадськості в Остергольц-Шармбек (Німеччина) та Квідзині (Польща).

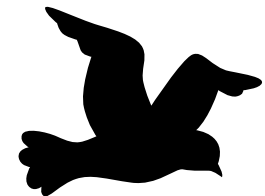
2.3

ПРОЕКТ „BREDBECK LITO“

М и
вважаємо важ-
ливим співпрацювати з
українськими організаціями та
створювати безпечні простори для
молоді з України, щоб дати їй можливість
хоча б трохи відпочити від жахливої ре-
альності війни. З цією метою ми організували
літній проект під назвою „Bredbeck Lito“ („Lito“ з
українського „літо“). Ми хотіли, щоб діти з Украї-
ни спілкувалися з новими культурами, історіями та
мовами участь країн, надаючи їм стресовий простір
поза школою.

З огляду на мовний бар'єр, анімація мови була не-
від'ємною частиною програми. Ми сприяли невер-
бальній взаємодії через експериментальне навчан-
ня, спортивні активності, вправи на чутливість,
творчі майстер-класи та групові вправи. Нефор-
мальна вечірня програма (наприклад, вечори
біля вогнища або спільні вечори ігор), а та-
кож екскурсії (наприклад, в ліс Бредбе-
ка та район болот Тойфельсмор)
підкреслили соціальний ха-
рактер зустрічей.

2.4

ЗУСТРІЧІ ЛІКНТАР

1. ****Знайомство та обговорення поточних потреб в роботі з молоддю та освіті.****
2. ****Як організувати свій проект.****
3. ****Фінансові можливості та програми підтримки від DPJW.****
4. ****Інструменти для покращення групової взаємодії та залучення молоді до дискусій.****

Побудова відносин та надання професійної підтримки колегам має важливе значення для проекту ЛІКНТАР. Ми розуміємо, що для багатьох українських партнерів важко (чи навіть неможливо) брати участь в традиційних обмінах та конференціях.

Тому у 2023 році ми організували серію онлайн-зустрічей:

Всі ці зустрічі відбулися на платформі Zoom, мали відкритий формат і склались з основної частини та сесії нетворкінгу. Для нас це була не лише можливість для надання інформаційної підтримки колегам, але й для залучення нових партнерів та отримання інсайтів про думки та потреби освітян. Новостворена онлайн-спільнота проекту ЛІКНТАР також стала нашою фокусною групою для обговорення ідей та пошуку відповідей на питання.

2.5 STAMMTISCH

Щорічна зустріч освітян та партнерів у Бредбеку — це одноденна подія влітку, яка об'єднує колег з північної Нижньої Саксонії та Бремена. З 2022 року ми активно залучаємо і українських колег, які через війну проживають в нашому регіоні.

Метою заходу є надання професійної підтримки та розвиток партнерських відносин. Програма включає:

- Презентацію поточних/нових проєктів.
- Обговорення актуальних питань.
- Тестування та обговорення нових методів групової роботи
- Неформальний час для кави, нетворкінгу та обміну ідеями.

Одним із цікавих результатів **Stammtisch 2023**, наприклад, став проєкт „Ментальне здоров'я та молодь“, запланований на квітень 2024 року в Бредбеку.

3. МЕТОДИ: ОБГОВО- РЕННЯ ВІЙ- НИ В МІЖ- НАРОДНИХ МОЛОДІЖ- НИХ ПРОЕК- ТАХ

У цьому розділі ми хочемо поділитися конкретними методами, які ми використовуємо на наших тристоронніх зустрічах молоді для сприяння глибоким та безпечним обговоренням теми війни.

1

HOT TOPICS
creates a safe, open space for sharing news and war-related experiences.

- a** Identify the top 5 hot topics in their country
- b** Allow 10-15 minutes for discussion
- c** After discussion, allocate time for visualizing

2

QUESTION BOX
allows participants to casually discuss questions about their countries in a relaxed atmosphere.

- a** Distribute papers of different colors
- b** Each paper color represents a country
- c** Collect all questions and put them into boxes

3

PADLET PICTURES COLLECTION
allows all teams to share their current lives and experiences.

- a** Create a Padlet page
- b** depicting significant events in their lives at the moment
- c** Don't forget to label whose photos belong to whom.

4

WAR GRAPHIC ARTIFACTS
bring interesting insights and a deeper understanding of the Ukrainian situation.

- a** Collect quality pictures
- b** The idea is not to gather potentially traumatic photos
- c** Print or prepare a presentation

5

AUTOMATIC WRITING
powerful method in trauma-sensitive creative writing

- a** also known as stream of consciousness
- b** helps participants disconnect from trauma
- c** Participants need only a pen and paper

3.1 ГАРЯЧІ ТЕМИ

- Розділіть учасників на національні команди (українську, польську, німецьку).
 - Поясніть завдання: обговорити в межах своєї команди та визначити топ-5 гарячих тем у своїй країні. Надайте 10-15 хвилин для обговорення та забезпечте необхідні матеріали для візуалізації. Продовжте час за потреби.
 - Після обговорення виділіть час для візуалізації тем на аркушах та дайте можливість командам обрати представника для презентації результатів команди.

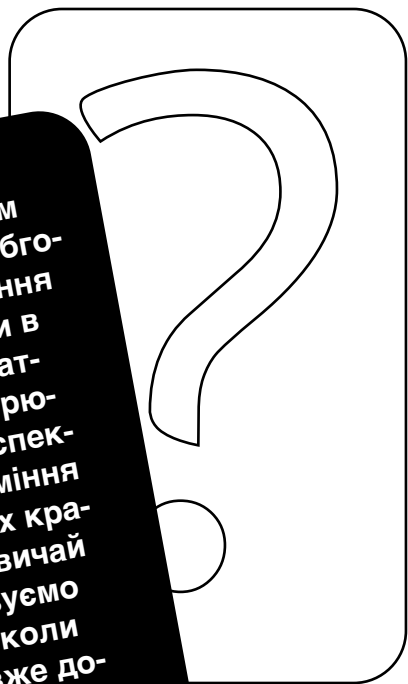

Цей метод не лише створює безпечний, відкритий простір для обміну новинами та досвідом, пов'язаним із війною, але й покращує розуміння учасників теми в інших країнах. Для учасників з України цікаво бачити, як події у їхній країні впливають на новини в сусідніх державах, а учасникам з інших країн - мати нову перспективу про події в Україні.

3.2 QUESTION BOX

Цей метод дозволяє учасникам неформально обговорювати питання про свої країни в розслабленій атмосфері, створюючи нові перспективи та розуміння подій в інших країнах. Ми зазвичай використовуємо цей метод, коли учасники вже добре знайомі і мають дружні відносини.

Цей метод може бути продовженням „Гарячих тем“, або використовуватися як окрема вправа.

1. Роздайте учасникам папір трьох різних кольорів та ручки.
2. Кожен колір паперу представляє країну: український - жовтий, польський - червоний, німецький - синій (наприклад).
3. Надайте час (до 10 хвилин) учасникам, щоб написати питання до інших країн на аркушах відповідного кольору.
4. Зберіть всі питання та розкладіть їх в коробки для кожної країни.
5. Розділіть учасників на 3 команди, кожна з яких містить представників усіх трьох країн.
6. Дайте кожній команді рівну кількість (наприклад, 5 українських, 5 польських, 5 німецьких) рандомних питань та обмежений час для обговорення.
7. Протягом цього часу представники країн в маленьких командах відповідають на питання, пов'язані з їхньою країною, але можуть пропускати ті, які їм не подобаються або які вони вважають складними.
8. Кількість раундів обговорення обмежена кількістю питань та динамікою процесу.

3.3 КОЛЕКЦІЯ ФОТОГРАФІЙ НА PADLET

1. Заздалегіть створіть сторінку Padlet з колонкою для кожного учасника.

2. Надайте кожному учаснику доступ до Padlet.

3. Попросіть учасників додати до 3-х фотографій у свою колонку, які зображують значущі події в їхньому житті на даний момент.

4. Протягом інших заходів (або пізніше) роздрукуйте фотографії та створіть інтерактивний музей на стіні. Не забудьте позначити, чиї це фотографії.

5. Національні команди готуються відповісти на питання протягом 10 хвилин, стоячи біля своїх фотографій, тоді як інші команди стають відвідувачами музею, можуть розглядати фотографії або задавати уточнюючі питання їх власникам.

Цей метод дозволяє всім командам поділитися своїм поточним життям та досвідом, живучи в реальності війни, через обмін фотографіями та історіями.

3.4 WAR ГРАФІЧНІ АРТЕФАКТИ ВІЙНИ

- Попросіть учасників з України зібрати якісні фотографії, що показують різні аспекти військової реальності в Україні (фотографії людей у сховищах, повсякденність в умовах війни, руїни будівель, тощо). Ідея полягає не в тому, щоб збирати потенційно травматичні фотографії, а в тому, щоб мати до 10 якісних, цікавих фотографій, які запам'ятаються та надаватимуть цікавий життєвий досвід.

- Роздрукуйте або підготуйте презентацію з цими фотографіями.

- Дайте можливість для української команди розкати про події, що стоять за кожною фотографією.

A large black silhouette of a multi-story building that has been severely damaged or destroyed, with exposed structural elements and debris.

Будьте готові до питань від учасників. Якщо фотографії цікаві та високої якості, це може принести цікаві враження та глибше розуміння ситуації в Україні для учасників з Польщі та Німеччини.

3.5 АВТОМАТИЧНЕ ПИСЬМО

Як:

1. Учасникам потрібні лише ручка та папір.
2. Модератор встановлює таймер (наприклад, одну хвилину).
3. Треба почати писати негайно.
4. Важливо обрати власний стартовий пункт (можна писати як завгодно та про що завгодно)
5. Треба писати будь-які думки, які приходять на думку (будь-які!)
6. Ключове правило: писати без пауз.
7. Використовувати символи (крапки, знаки питання), якщо застрягли.
8. Ручка не повинна спинятися, поки таймер не зупиниться.

- Основні моменти:
- Немає тиску на ідеальну граматику або логічність.
 - Акцент зроблений на процес, а не на кінцевий текст.
 - Текст може бути абстрактним, смішним або нелогічним.
 - Немає обов'язку представляти або подавати тексти.

Оцінка:
Після першої спроби обговорте почуття та досвіди учасників.
- Досліджуйте, чи було завдання легким або складним для них.
- Розглядайте дивні відчуття, які були під час процесу.

- Розвиток:
- Розширте тривалість вправи (наприклад, до 5 або 10 хвилин) під час наступних сесій.
 - Введіть стартові точки, такі як речення або цитати.
 - Будьте обережні щодо чутливих тем, керуючи процесом.
 - Обмін текстами є необов'язковим і може служити базою для творчих технік у групах.

4. КОРИСНІ ЗОВНІШ- НІ РЕ- СУРСИ

Зв'яжіться з нами:

Alex Slyusarenko
LIKHTAR project coordinator
in Bredbeck

E-Mail:
Sliusarenko@bredbeck.de

Instagram:
likhtar_project / bildungsstaette_bredbeck

ПОСТІЙНА ПІДТРИМКА ПРАЦІВНИКІВ З МОЛОДДЮ ПІД ЧАС ЧАСІВ ВІЙНИ ВІД DPJW:

Безкоштовні онлайн-тренінги для працівників з молоддю

Створення спільнот та проектів

Цифрова платформа для працівників з молоддю

- [Детальний та всебічний посібник від Salto-Youth з питань обговорення теми війни в Україні під час обмінів молоддю. \(Англійська\)](#)
- [Актуальне дослідження про вплив війни на українську молодь, виконане за замовленням Міністерства молоді та спорту України. \(Українська\)](#)
- [Робота з молоддю на основі цінностей в умовах війни: Навчальні програми та тези від Ради Європи \(Англійська\)](#)
- [Витримка з курсу з роботи з молоддю, спрямованої на роботу з травмами. \(Українська\)](#)
- [Подкаст, що є голосом української молоді під час воєнного часу, реалізований спільно з UNFPA, Фондом народонаселення Організації Об'єднаних Націй в Україні. \(Українська\)](#)
- [Інформаційні ресурси з психологічної підтримки під час воєнного часу. \(Українська\)](#)
- FФайл з питаннями для підтримуючих розмов з молоддю - від фундації „krzyżowa” dla porozumienia europejskiego [Ukrainian Polish German](#)
- [Die Ukraine. Geschichte und Gegenwart eines europäischen Staates](#) від Інституту історії та культури східної Європи ([GWZO](#)) (German)
- [Стійкість у дітей, які висвітлені травмами, катастрофами та війною: Безкоштовний курс](#) - на Coursera (Англійська, Німецька, з українськими та польськими субтитрами)
- [Зміцнення голосів молоді для відновлення та відбудови України](#) - Детальне дослідження від Plan International (Англійська)